

Een reumapatiënte laat haar handen controleren in de nieuwe uitvinding.

Foto Hemics

Nieuwe scanner: pijnloos reumahand onderzoeken

Maarten Keulemans
Amsterdam

Een bescheiden wereldprimeur in Eindhoven: sinds vorige week kunnen reumapatiënten hun handen bij het Máxima Medisch Centrum laten onderzoeken door ze op een soort medisch fotokopieerapparaat te leggen.

Goedkoop, accuraat en snel, en zonder pijnlijk geknijp in de handen door de behandelaar, zegt reumatoloog Toon Westgeest, die de primeur heeft. Het apparaat komt naar verwachting de komende tijd in zeker zes medische centra beschikbaar.

Bij de controles onderzoekt de behandelaar de ontstekingen en zwellingen in de handen van patiënten met reumatoïde artritis, eventueel om de medicatie aan te passen. Het onderzoek wordt nu nog 'op het gevoel' uitgevoerd of met een echografie. Maar beide methoden hebben nadelen: omslachtig, duur, pijnlijk, weinig precies.

De 'HandScan', ontwikkeld door het spinoffbedrijf Hemics van Philips, doet dat sneller en preciezer, door met een soort lichtbak de hand te doorschijnen en te meten welke plekken extra doorbloed zijn, een teken van ontsteking. 'Het bloed wordt eigenlijk gebruikt als contrastvloeistof', zegt Westgeest, die zelf overigens geen zakelijk belang heeft bij het apparaat. Een onderzoek met de scanner duurt vijf minuten en kan ook door een assistent worden uitgevoerd, wat kosten kan besparen. 'Dit apparaat meet objectief. Het zijn niet de vingers en oogjes van de dokter waarop je afgaat.'

Westgeest heeft hoge verwachtingen. Wellicht is het apparaat op den duur ook bruikbaar voor andere aandoeningen dan reumatoïde artritis, zoals bijvoorbeeld artrose, vermoedt hij. 'Er zijn artrosepatiënten waarbij je ook ontstekingen ziet. Als je dat op een betrouwbare manier kunt vaststellen, kun je bij zulke mensen misschien medicatie overwegen', schetst Westgeest. Ook voor het inregelen van de medica-

tie is het toestel belangrijk: 'Je kunt nu zeggen: kom elke maand even langs voor een test. Zo kun je veel preciezer volgen wat er verandert en of je bijvoorbeeld minder medicatie kunt inzetten.'

Het Reumafonds reageert enthousiast. 'Het zal natuurlijk even duren voordat zo'n nieuw apparaat ingeburgerd raakt in de praktijk. Maar we verwachten dat dit een flinke verbetering zal blijken', zegt hoofd onderzoek en innovatie Ingrid Lether.

Voor de verre toekomst mijmert Lether al over simpele scanapparaten voor thuisgebruik. 'Net zoals een suikerpatiënt zijn bloedwaarden afleest en zijn gedrag, voedsel of medicatie daarop kan aanpassen.'

Voorlopig is het nog niet zover: de handenscanner kost meer dan een ton. Een variant die ook de ontstekingen in de voeten scant, ligt nog op de tekentafel, zegt Westgeest.

In Nederland hebben ongeveer honderdduizend patiënten de gewrichtsontstekingsziekte reumatoïde artritis.